

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
буюк
давлат

2025 йил — АТРОФ-МУҲИТНИ АСРАШ ВА «ЯШИЛ» ИҚТИСОДИЁТ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2025 йил 17 сентябрь, № 192 (9087)

Чоршанба

Сайтимида ўқиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

НАМАНГАН ЮРТИМИЗНИНГ ЭНГ ОБОД ВА ФАРОВОН ҲУДУДЛАРИДАН БИРИГА АЙЛанади

Президент Шавкат Мирзиёев ҳудудлар ривож ва аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишиш мақсадида 16 сентябрь кун Наманган вилоятига келди.

Ҳудуддаги бунёдкорлик суръати шар дарвозаси — аэропортданок кўзга ташланади. Бу ерда 140 миллион доллар инвестиция ҳисобига янги терминаллар барпо этилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг вилоятга ўтган йилги ташрифи чоғида ушбу лойиҳа тақдимот қилинган эди. Бугунги кунда қурилиш ишлари жадал.

Хозирги аэропорт туристлар оқимиға кичиклик қилаяпти. Уч қаватли қилиб қурилаётган янги терминалда йўловчи ташиш қуввати 2,5 қарра ошади. Чегара назорати ва виза бўлимлари, бизнес зали, савдо ва овқатланиш шохобчалари, тиббиёт хонаси, "Duty free" дўконлари замонавий ташкил этилади.

Шунингдек, аэропортда улкан юк терминали қурилади. У кунига 50 тонна юк ташиш ва 90 та мамлакатға экспорт қилиш имконини беради. Энг муҳими, бу орқали водийда ягона карго тизими яратилади. Ҳудуднинг бизнес, экспорт ва транзит салоҳияти ошади.

Масалан, бу йил Наманган вилоятиға 1,5 миллион хорижий ва 2 миллиондан ортиқ маҳаллий сайёҳларни жалб қилиш, хизматлар экспортини 210 миң долларға етказиш режалаштирилган. Андижон ва Фарғона вилоятлари экспорти ҳам ошиб борапти.

Аэропортда махсус сервис техникалари ҳам янгиланади. Бу турли ҳажмдаги самолётларни қабул қилиш ва уларға хизмат кўрсатиш имконини беради. Шунингдек, кейтеринг, ёнилғи қўйиш мажмуаси ва бошқа хўжалик бинолари қурилади. Янги терминаллар келгуси йил ишга туширилиши кўзда тутилган.

Давлатимиз раҳбари аэропорт атрофидаги инфратузилмани унга мутаносиб ривожлантириш бўйича кўрсатмалар бери. Дунёнинг илгор тажриба-сидаги каби аэропорт атрофида меҳмонхоналар, савдо ва кўнгулчор мажмуалар, барча замонавий хизматлар бўлиши зарурлиги таъкидланди. Авто-турароҳ ва сервис объектлари таш-

кил этиб, меҳмонлар учун қулайликларни кенгайтириш вазифаси қўйилди. Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Чуст туманидаги "Мегагон" корхонасининг газ-бетон блоки ишлаб чиқариш мажмуасида бўлди.

Аҳоли сони ўсиб, урбанизация кенгайиб бораётгани сифатли қурилиш материалларига талабни йилдан-йилға оширяпти. Мамлакатимизда қурилиш материаллари тармоғи шунга монанд жадал ривожлантирилмоқда. Замонавий технологиялар олиб келиниб, юқори самарадор маҳсулотлар ўзлаштирилмоқда.

"Наманган" эркин иқтисодий зонасида жойлашган, "Туронбанк" томонидан молиялаштирилган газоблок корхонаси шулардан бири. 40 миллион долларлик ушбу лойиҳа доирасида Хитой, Германия, Дания каби давлатлардан инновацион технологиялар келтириб ўрнатилган. Шу боис ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифати ва самарадорлиги юқори.

Масалан, Германия технологияси энергия тежамкорлиғи таъминлайди. Бундай газоблокдан қурилган бинони таъкидлаш қилиш шарт бўлмайдиган, ичкаридаги иссиқлик ва салқинлик турт қарра кам йўқотилади. Натижанда электр энергияси харажати 45 фоизгача қисқаради.

Ишлаб чиқаришда "Мегагон" корхонасиға қарашли "Наманган цемент"нинг 550 маркали цементини фойдаланилади. Бу орқали қўшилган қиймат занжири яратилган. Корхонада 500 та янги иш ўрни очилган.

Давлатимиз раҳбари бу ердаги иш жараёни, лаборатория ва маҳсулотларни кўздан кечирди. Мутасаддилар маҳсулот сифати, иссиқ ва совуққа чидамлилиги ҳақида маълумот берди.

— Қурилиш саноятимиз замон талабиға мослашиб, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётгани яхши, — деди давлатимиз раҳбари. — Бундай инновацион технологияларни импорт қилиши юқори бўлган бошқа тармокларда ҳам қўллаш керак. Шунда бозорда рақобат, харидорларда танлов бўлиб, жойларда иш ўрни кўпаяди. Бунинг учун изланувчан тадбиркорларни қўллаб-қувватлашда давом этишимиз.

Мазкур корхонада йилиға 600 миң метр куб маҳсулот ишлаб чиқарилади. Бу вилоятда гиштға бўлган эҳтиёжнинг 28 фоизини қоплаши кутилмоқда.

Лойиҳанинг иккинчи босқичида автоклав газоблок девори, махсус елим, кимёвий қоришма ва сувқорларни маҳаллийлаштириш режалаштирилган.

Президент Шавкат Мирзиёев Янги Наманган туманида барпо этилган "Тараққиёт" саноят ва сервис зонасидаги лойиҳалар билан танишди.

Мамлакатимизда тадбиркорларға муносиб шароит яратиш, иқтисодиёт тармокларини диверсификация қилиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш мақсадида жойларда технопарк ва кичик саноят зоналари ташкил этилмоқда. Наманган вилоятда бугунги кунда 1,5 миң гектар майдонда 73 та саноят зонаси бор.

Бунинг натижалари Янги Наманган туманидаги Соҳил маҳалласида ҳам яққол намойён. Илгари тадбиркор ва хўнарандилар ўз уйларида чекланган шароитда ишлаган бўлса, эндиликда замонавий инфратузилмага эга яхлит мажмуада фаолият юритмоқда.

Ғиждувон тажрибаси асосида 10 гектар майдонда ташкил этилган ушбу зонада 113 та лойиҳа жойлаштирилган. Уларнинг барқарор ишлаши учун бюджет ҳисобидан электр энергияси, ичимлик ва оқова сув тармоклари, ички йўллар каби зарур инфратузилма барпо этилган.

Натижанда йилиға 500 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш қуввати вужудға келди, 4 миң 800 та янги иш ўрни яратилди. Ёндош маҳаллалардан 170 нафар тадбиркор жалб этилган, 350 дан зиёд хондонларда кооперация асосида маҳсулот ишлаб чиқариш

малакали бошқариш ва тўғри фойдаланиш ҳам муҳимлиги таъкидланди. Илм ва билим билан иш юритилса, модернизациянинг иқтисодий самараси юксалади. Қишлоқ хўжалигида ҳосилдорлик ортиб, озиқ-овқат хавфсизлиги ва аҳоли турмуш даражаси яхшиланади.

Мутасаддилар келгусида 750 дан зиёд фермер хўжалиқлариға куёш панеллари орқали ишлайдиган кичик нассослар ҳамда томчилатиб сугориш тизимларининг жорий этилиши ҳақида маълумот берди.

Давлатимиз раҳбари Наманган шаҳрида давлат-хусусий шериклик асосида ташкил этилган "Фирдавс" кундузги парвариш марказини бориб кўрди.

Мамлакатимиз Конституцияси, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш стратегияси асосида инсонни қадрлаш қўламини кенгайтириб, бу соҳадаги хизматлар эҳтиёжмандларға яқинлаштирилмоқда. Хусусан, шу йил март ойдан бошлаб Ўзбекистонда ногиронлиги бўлган болалар учун кундузги парвариш хизмати йўлга қўйилди. Бундай лойиҳалар хусусий шериклик асосида, давлат томонидан субсидия орқали амалға оширилмоқда.

Тадбиркор Сайёра Қосимова томонидан ташкил этилган "Фирдавс" кундузги парвариш маркази улардан бири. Марказ 36 ўринға мўлжалланган бўлиб, махсус таълим ва реабилитация хизматлари кўрсатилади. Болалар кун давомида тўққиз соатлик индивидуал ўқув-тренинг дастурлари билан қамраб олинади. Машгулотларни малакали невролог, дефектолог, сурдолог, аудиолог, педагог ва психологлар олиб боради.

Бу хизматдан фойдаланаётган оналар фарзандлариға меҳри ва ғамхўрлиги учун Президентимизға миннатдорлик билдирди. Уларнинг айтишича, олдинлари бундай болалар фақат уйда ўтирар, жамиятдан ажралиб қоларди. Янги ижтимоий ҳимоя тизими тўғрисида энди улар ҳам "ёруғликка" чиқаяпти. Ногиронлиги бор болалар инклюзив таълимға, қизиқарли дарс ва машгулотларға жалб этилиб, ҳаётини кўникмаларни ўрганишга. Бу ногирон фарзанди бор оилалар учун жуда катта мадад ва таскиндор.

Президент юртимизда ҳеч ким эътибордан четда қолмаслиги, бундай ижтимоий лойиҳалар миқёси кенгайтирилиши таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари шу ердаги "Faol hayotga qadam besh xizmat" масъулияти чекланган жамияти фаолияти билан ҳам танишди.

Марказ шу йил тадбиркор Хосият Ортиқованинг шахсий маблағи ҳисобидан ташкил этилган. Бу ерда ўзгалар парваришиға муҳтож шахслар учун замонавий қулайликлар, тиббий ва реабилитация хизматлари йўлга қўйилган. Марказ 16 ўринға мўлжалланган.

Бу ерда тиббий мутахассислар томонидан индивидуал дастурлар асосида ҳар кун саккиз соатлик машгулот ўтказилади. Улар инсонларнинг соғлиғини тиклаш, функционал имкониятларини ошириш ва ижтимоий ҳаётға қайтаришға ёрдам беради.

Муҳими, ўтган давр мобайнида амалға оширилган муолажалар самара бера бошлаган. Хусусан, саккиз нафар шахсларнинг ўз-ўзиға хизмат қилиш даражаси яхшиланди, беш нафарининг оила аъзоси ишга жойлашди.

"Фаол ҳаётға қадам" дастури ва кундузги парвариш маркази билан яқинлаштирилмоқда. Сервис туманларда инвестиция ва кооперация лойиҳалари фаол қўллаб-қувватланмоқда.

"Фишвел Норин" корхонаси 3 миллион доллар ҳисобига шундай лойиҳа бошланган. Икки гектардан зиёд ҳудудда 76 та инновацион ҳавза ташкил этилган. Ҳозирги кунда шундан 2 миң тонна таширилган бўлиб, супер интенсив усулда гулмоҳи балиғи етиштирилмоқда.

Умуман, бу ерда йилға 2 миң тонна тансиқ гушт етиштириш, 5 миллион долларлик экспорт қилиш мўлжалланган.

Муҳим томони, корхона маҳаллий аҳолини балиқ етиштиришға ўргатапти. Хўжақўрғонча маҳалласидаги 25 та хондон кластер билан кооперация қилиб, ҳар бири йилға 150 миллион сўмгача даромад кўрапти.

Буни янада кенгайтириб, Норин ва Учқўрғон туманларидаги 100 та оилани балиқчиликка жалб этиш режалаштирилган. Жумладан, 2 миң тонна гулмоҳидан 500 тоннаси хондонларда етиштирилади. Натижанда 300 дан зиёд кишилар иш билан таъминланади.

Балиқчилик ривожлангани яна бир йўналиш вужудға келтирди — корхона ёнида замонавий ресторан ҳам барпо этилди. Унда балиқдан турли хил таомлар тайёрланади, меҳмонларға тақдим қилинади. Бу туризм ва бошқа хизматлар кенгайтиришға ҳам хисса қўшаяпти.

Президентимиз мутасаддиларға республика бўйича гулмоҳи етиштириш мумкин бўлган туманларини аниқлаб, мазкур тизимни оммалаштириш бўйича кўрсатмалар берди. Нидерландиялик ҳамкорлар билан балиқ озуқаси ишлаб чиқариш, Нориндаги тик қудуқлар ёнида суний ҳовуслар ўрнатиб, аҳолиға бўлиб бериш бўйича вазифалар белгиладди.

Айни пайтда Наманган вилоятида мелиоратив қудуқлар атрофида давлат-хусусий шериклик асосида яна 34 та интенсив бассейни барпо этилган. Яна бир жихат шундаки, балиқ боқилган сув минералларға бойиши эвазига қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришда ишлатилмоқда. Бунда хорижлик мутахассислар тажрибасиға таянилмақда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БМТ ВА УНИНГ ТУЗИЛМАЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИГИ ҲАМЖИҲАТЛИККА АСОСЛАНГАН

Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева БМТ Бош котибининг махсус вакили, БМТнинг Марказий Осий учун Превентив дипломатия бўйича минтақавий маркази раҳбари Каха Имнадзе билан учрашди.

Мулоқот

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан БМТ ва унинг тузилмалари ўртасидаги ҳамкорлик, минтақавий тинчлик, хавфсизлик ҳамда барқарор ривожланишни таъминлаш борасидаги саъй-ҳаракатлар муҳокама қилинди. БМТнинг Превентив дипломатия бўйича минтақавий маркази билан ўзаро ҳамкорликнинг ривожланаётгани алоҳида қайд этилди. Трансчегаравий ресурслардан оқилона фойдаланиш, аёллар ва ёшларнинг тинчлик жараёнидаги фаол иштироки каби йўналишлар доирасидаги лойиҳаларға уру берилди.

Учрашувда шу йил октябрь ойида Фарғона шаҳрида ўтказилиши режалаштирилган биринчи Фарғона тинчлик фору-

миға тайёргарлик кўриш масалаларига эътибор қаратилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон раислигида бўлиб ўтадиган Марказий Осий давлатлари раҳбарларининг 7-Маслаҳат учрашуви доирасидаги устувор йўналишлар муҳокама марказида бўлди.

2026 йилда ўтказилиши режалаштирилган ёш парламент аъзоларининг 12-Глобал конференцияси юзасидан ҳам фикрлашилди.

Учрашувда гендер тенгликни таъминлаш, "БМТ-аёллар" ташкилотининг ваколатонасини очиб, аёллар ҳуқуқларини мустақамлаш ва ёшлар салоҳиятини юксалтириш борасидаги ташаббуслар ҳақида ҳам фикрлашилди.

«Халқ сўзи».

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ҲУҚУҚИЙ МАНФААТЛАР КАФОЛАТИ ВА НАЗОРАТ САМАРАДОРЛИГИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётиға дахлдор масалалар, шу жумладан, болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш, Ўзбекистонда исломий банк фаолиятини йўлга қўйишға қаратилган қонун лойиҳалари атрофида қўриб чиқилди. Парламент назорати фаолиятиға доир масалалар ҳам муҳокама марказида бўлди.

Коррупцияға қарши курашиш тўғрисидаги миллий маъруза кўриб чиқилди

Депутатлар дастлаб Ўзбекистон Республикасида коррупцияға қарши курашиш тўғрисидаги миллий маърузани кўриб чиқди.

Кун тартибидаги масала юзасидан Коррупцияға қарши курашиш агентлиги директори А. Бурхонов ахборот берди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда Президентимиз раҳбарлигида коррупцияға қарши курашиш борасида ҳуқуқий ва институционал ислохотлар тизимли амалға

оширилмоқда. Коррупцияға қарши курашиш тўғрисидаги қонун қабул қилинди. Ҳуқумат фаолиятининг очик ва ошқоралигини таъминлаш ҳамда маъсулиятини ошириш, бюрократияни қамайтириш ва давлат хизматларини рақамлаштириш, коррупциянинг олдини олишға қаратилган превентив механизмлар амалиётта кенг татбиқ этилмоқда.

Шу йил 5 март кун коррупциянинг олдини олиш борасидаги ишлар натижадорлиги Коррупцияға қарши курашиш бўйича миллий кенгашининг кенгайтирилган йилгилишида Президент Шавкат Мирзиёев иштирокида муҳокама қилиниб, устувор вазифалар белгилаб берилди.

БОҒЧАДАН ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАКТАБЛАРГА ҚАДАР

Мамлакатимизда таълим тизимининг барча бўғинларини ислох қилиш ва замон талабларига мослаштириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири сифатида белгиланган. Шу боис соҳада туб ўзгаришлар амалға оширилмоқда. Хусусан, мактабгача таълимда қамровни кенгайтириш, янги боғчалар қуриш ва мавжудларини таъмирлаш, хусусий секторни фаол жалб этиш ишлари жадал олиб борилаётган бўлса, мактаб таълимида иқтидорли ёшлар учун ихтисослаштирилган мактаблар сони ортиб, замонавий фанларни чуқурлаштириб ўқитиш йўлга қўйилмоқда.

Муносабат

Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, бугун мактабгача таълимдан бошлаб ўқувчиларни замонавий билимлар, кўникмалар ва касб-хўнарга йўналтириш, уларға кенг имкониятлар яратиш мамлакатимиз тараққиёти ва фаровонлиги учун энг муҳим омиллардан бири сифатида қаралмоқда.

Сенаторлар — худудларда

БАНДЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ — УСТУВОР ВАЗИФА

Олий Мажлис Сенатининг Аграр, сув ҳўжалиги масалалари ва экология қўмитаси раиси Уринбосари Сайёра Абдиқаримова Хоразм вилоятида қатор учрашувлар ўтказди. Уларда Сенатнинг ўнинчи ялпи мажлисида маъқулланган қонунлар ва қўрилган масалалар мазмун-моҳияти ҳамда ёшлар бандлигини таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Глобал ўзгаришлар шароитида инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, иқтисодий барқарорликни сақлаш, ижтимоий ҳимояни кучайтириш ва ёш авлод таълим-тарбиясига жиддий эътибор қаратиш муҳим вазифалар ҳисобланади. Шу маънода, сенатор Ҳазорасп туманидаги 30 ҳамда 42-умумий ўрта таълим мактабларини ичимлик суви билан таъминлаш лойиҳалари ижроси билан танишди.

қомат қилаётган шаҳарда ишсизлик даражаси 4,8 фоизни ташкил қилаётгани қайд этилди. Ишсиз фуқароларнинг муносабатлари эшитилиб, уларнинг бандлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Шу билан бирга, сенатор халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлири котибиятлари раҳбарлари, сиёсий партия вакиллари билан мулоқот қилди. Унда туман ва шаҳарларда “Коррупциядан холи худуд” тамойили асосида “йўл хариталари” ҳамда комплекс дастурлар ижроси ҳақида фикр юритилди.

«Халқ сўзи».

АЁЛЛАР ТАДБИРКОРЛИГИНИ РАҒБАТЛАНТИРИШДА ЯНГИ БОСҚИЧ

Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, хотин-қизлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси аъзоси Малика Қодирхонова Ўзбекистон Республикаси Марказий банкда Аёллар тадбиркорлиги бўйича молиявий кодекс — “WE-Finance Code” халқаро ташаббуси мамлакатимизда жорий этилишининг бир йиллик натижаларига бағишланган тақдиротда қатнашди.

Тақдимот

Таъкидланганидек, 2024 йил Олий Мажлис Сенати ҳамда Европа тикланиш ва тараққиёт банки ўртасида ушбу ташаббус доирасида ҳамкорликка оид ўзаро англашув меморандуми имзоланди. Унга мувофиқ “WE-Finance Code” ташаббусини мамлакатимизда амалга ошириш бўйича бош мувофиқлаштирувчи ташкилот сифатида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгиланган.

эса мазкур ташаббус доирасида миллий кодекс (Низом) ишлаб чиққан минтақадаги илк давлат сифатида эътироф этилган. Сенатор ўз сўзида мазкур ташаббус Ўзбекистонда аёллар тадбиркорлиги ривожига хизмат қилаётгани, бу борадаги ютуқлар эса мамлакатдаги инклюзив иқтисодий сиёсатни янада мустаҳкамлаётганини таъкидлади. Шунингдек, раҳбар-аёллар бўйича гендер статистикасини акс эттирувчи янги маълумотлар платформаси тақдим қилиниши ҳамда “WE-Finance Code” ташаббуси доирасидаги натижалар таҳлилдан ўтказилди.

«Халқ сўзи».

БИЛИМЛИ, ТАРБИЯЛИ, МАҚСАДЛИ ЁШЛАР ЖАМИЯТИ

Хар бир юксак тараққиёт йўлини танлаган давлат, энг аввало, таълимни устувор йўналиш сифатида белгилайди. Бугун биз янги Ўзбекистон сари дадил интилар эканمиз, бу йўлдаги энг кучли таянчимиз — устозлар, мураббийлар, таълим фидойиларидир. Шу маънода, устозлик — бу оддий касб эмас. У жамиятни тарбияловчи, келажакка йўл кўрсатувчи, миллий тақдирини белгиловчи буюк шахс.

Фикр

Президентимизнинг Ўқитувчи ва мураббийлар куни арафасида соҳа ходимлари билан ўтказган мулоқоти нафақат самимий қўллов, балки стратегик қарорлар, амалий режаларга бой тарихий учрашув бўлди. Депутат сифатида ушбу тадбирда илгари сурилган ташаббус ва ёндашувлар билан танишар эканман, бир нарсани чуқур англадим: таълимга нисбатан бугунги ёндашув фақат исплоҳот даражасида эмас, балки юрт келажagini таъминловчи энг муҳим сиёсий устуворлик даражасига кўтарилди.

Албатта, бу ташаббусларнинг ҳар бири таълим тизимини тубдан ўзгартираётган кучли, изчил ва халқаровар сиёсат маъносида. Бугунги кунда мактабга таълимдан тортиб, техникумлар ва олийгоҳларгача бўлган барча бўғинларда амалга оширилаётган кенг қамровли ўзгаришлар инсон инсон капиталига ёндашувда сифат жиҳатдан янги босқич бошланганини англатади. Устозга эътибор берилмаётган жамиятда фарзандлар озуларни рўёб топади, маҳалларда тотувлик мустаҳкамланади, миллий бирлик кучаяди.

Айтиш жоизки, илгари сурилган ҳар бир ташаббус замирида ҳаётини ҳақиқатлар, жойлардаги муаммолар таҳлили ва энг муҳими, одамларнинг орзу-интиллари билан бўлган ҳўрмат муҳасам. Мисол учун, педагоглар фарзандлари учун олий таълим шартнома тўловиغا 30 фоизлик чегирма, камиди 15 йиллик меҳнат стажига эга устозларга ипотека бошланғич бадалининг 25 фоизини қўллаб бериш, устозлар учун компьютер харидига имтиёзли кредитлар, давлат хизматлари учун тўловлар бўйича енгилликлар, халқаро ва миллий сертификатлар учун устамалар — буларнинг барчаси моддий рағбатгина эмас, устоз деган муқаддас номга курсатилаётган ҳўрматдир.

Албатта, бу ташаббуслар жамламаси таълим соҳасининг кенг қўламли стратегик исплоҳоти бўлиб, унинг самаралари бугун ҳаётда ўз аксини топмоқда. Депутат сифатидаги энг асосий вазифамиз ушбу эзгу ташаббусларнинг жойларда тўлиқ ва сифатли амалга оширилишини назорат қилиш, педагогларимизнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя этиш ва уларнинг фидокорона меҳнатини ҳар доим юксак қадрлашдан иборат. Зеро, янги Ўзбекистон — билимли, тарбияли, мақсадли ёшлар жамияти. Бундай жамият эса фақатгина кучли таълим тизими, юксак савияли устозлар билан бўнад этилади.

Техникумлар тизимидики халқаро стандартлар асосидаги дуал таълим, инвесторлар билан тўғридан-тўғри алоқага киришган техникумлар учун устакхона ва жиҳозлар ажратилиши, халқаро сертификат асосида ўқитувчиларга устакхона тўлимини соҳани нафақат ўқитувчининг, балки бутун жамиятнинг эътибор марказига олиб чиқмоқда. Техникумлар, бу — келажак меҳнат бозорининг локомотивидир.

Махсуд МУҲАММЕДОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ҲУҚУҚИЙ МАНФААТЛАР КАФФОЛАТИ ВА НАЗОРАТ САМАРАДОРЛИГИ

2024 йилда коррупцияга қарши курашиш соҳасида амалга оширилаётган исплоҳотларни ҳуқуқий таъминлашга қаратилган 10 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Хусусан, “Манфаатлар тўқнашуви тўғрисида”ги Қонун имзолашиб, манфаатлар тўқнашувининг олдини олишнинг ҳуқуқий асослари яратилди. Агентлик томонидан 2024 йилда 111 та давлат харидида манфаатлар тўқнашуви ҳолатларига йўл қўйилгани юзасидан вазирилик ва идораларга 57 та тақдимнома, ҳуқуқни муҳофаза этивчи органларга 54 та сўровнома киритилиб, 75 та ҳолатда харидлар бекор қилиниши таъминланди. Шунингдек, давлат харидлари махсус ахборот порталида товар (иш, хизмат)лар нархларининг жамоатчилик учун шаффофлиги таъминланди. Давлат органлари ва ташкилотларида очикликка эришиш бўйича масофавий мониторинг қилиш тартиби, давлат харидларида ягона етказиб берувчилар реестрига киритишнинг маъмурий регламенти, давлат органлари ва ташкилотларининг очикликка масъул ходимларини ўқитишга мўлжалланган “E-learning” таълим платформаси (data.anticorruption.uz) ишга туширилди.

Давлат органлари ва ташкилотларининг инсон ресурсларини бошқаришга оид фаолиятини рақамлаштириш ахборот тизими (hrm.argos.uz) йўлга қўйилди. Мажлисида айтилганидек, 2024 йилда давлат бошқарувида бюрократияни қисқартириш, давлат органлари фаолиятини рақамлаштириш орқали коррупция имкон бераётган шарт-шароитларни бартараф қилиш, давлат хизматларини соддалаштириш бўйича ишлар давом эттирилди. Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали аҳолига кўрсатиладиган хизматлар сони 710 тадан ошди. Хусусан, пенсия тайинлаш учун ариза бериш, тиббий маълумотнома олиш, кам таъминланган оилаларга болалар нафақаси ва моддий ёрдам тайинлашга ариза бериш, нафақа тайинлаш, меҳмонхона қуриш учун субсидия ҳамда талабалар учун таълим кредити олиш, давлат умумий ўрта таълим ташкилотлари педагог кадрларини касбий сертификатлаш ва бошқа хизматларнинг электрон шаклга ўтказилиши бюрократия ва коррупция омилларини камайитиришга хизмат қилмоқда.

Аҳоли ва давлат хизматчиларининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги билиминини ўзлаштириш бориш мақсадида “Коррупцияга қарши курашиш виртуал академияси” электрон платформаси ишга туширилди. Судлар томонидан мансабдор шахсларнинг бекор қилинган ноконуний қарорлари тўғрисида жамоатчиликни хабардор қилиш тизими яратилиб, Олий суднинг интерактив хизматлари порталида (publuc.sud.uz) давлат органлари ва ташкилотлари, уларнинг мансабдор шахсларининг ноконуний қарорларини бекор қилиш ҳақидаги суд қарорларини очик эълон қилиб бориш тартиби йўлга қўйилди.

Бундан ташқари, “Open data inventory” рейтингига Ўзбекистон 195 та давлат ичидики 12-ўринни эгаллаб, 2022 йилдаги нисбатан 18 поғонага яқинлашди. Марказий Осиё давлатлари орасида эса 1-ўринни эгаллади. Муҳокама давомида депутатлар томонидан коррупцияга қарши курашиш борасида амалга оширилган ижобий ишлар билан бир қаторда, ушбу соҳада тўлиқ фойдаланилмаган имкониятлар ва эътибор қаратилиши лозим бўлган масалалар ҳам мавжудлиги қайд этилди. Манфаатлар тўқнашуви, давлат харидлари, давлат органларининг очиклиги

ҳамда бюджет маблағларидан самарали фойдаланиш бўйича коррупциявий ҳуқуқбузарликларнинг содир қилинишига имкон бераётган шарт-шароитлар тўлиқ бартараф этилмаётгани танқид остига олинди. “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг ва улар лойиҳаларининг коррупцияга қарши экспертизаси тўғрисида”ги Қонунда белгиланган талаблар тўлиқ ижро этилмагандики қолаётгани, Ўзбекистоннинг Коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий стратегиясини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш ишлари якунига етказилмагани депутатларнинг эътирозига сабаб бўлди. Халқ вакиллари агентлик томонидан коррупцияга оид, биринчи навбатда, мамлакат миллий манфаатларига ва халқаро имижига салбий таъсир кўрсатувчи омилларни комплекс таҳлил қилиш, бюджет маблағларининг сарфланиши, давлат активларининг реализацияси, инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши билан боғлиқ материалларни ўрганиш, мансабдор шахсларнинг қарорлари қонунийлиги юзасидан ўтказилаётган назорат самарадорлигига эришиш бўйича таклиф ва тавсиялар берди. Мажлисида соҳани такомиллаштириш ҳамда агентлик томонидан амалга оширилиши лозим бўлган қатор таклифлар ишлаб чиқилиб, Қонунчилик палатасининг тегишли қарори қабул қилинди.

Болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш тизими такомиллаштирилмоқда. Мажлисида болаларни зўравонликдан ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда моддама-модда кўриб чиқилди. Мамлакатимизда болаларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишнинг институционал ҳамда ҳуқуқий асосларини тубдан такомиллаштиришга қаратилган кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Ушбу қонун лойиҳаси билан Жиноят ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларга болаларни жинсий зўравонликлардан ҳимоялаш, болалар тасвирланган порнографик маҳсулотларни сақлаганлик учун жавобгарликни белгилашнинг назарда тутувчи, шунингдек, Жиноят-процессуал кодексида вояга етмаган гувоҳларни сўроқ қилиш муддатларини аниқ белгиловчи ўзгартиришлар киритилди.

Мунозаралар давомида қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш давомида масъул қўмита томонидан муайян ишлар амалга оширилгани, жумладан, сиёсий партиялар фракциялари, ишчи гуруҳ аъзолари, ҳуқуқшунос ва олимлар иштирокида бир қатор йиғилишлар, семинарлар ўтказилгани қайд этилди. Фракциялар томонидан берилган барча таклифлар чуқур таҳлил қилиниб, улар асосида ҳужжат матни такомиллаштирилгани ва маромига етказилгани таъкидланди.

Мажлисида қонун лойиҳасида назарда тутилаётган нормалар болаларнинг ҳуқуқларини ҳимоялаш кафолатларини кучайтиришга хизмат қилиши айтиб ўтилди. Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Қонунчиликка исломий банк фаолиятини жорий қилишга оид ўзгартиришлар киритилмоқда

Бугунги кунда молия бозоридики янги молиявий маҳсулот ва хизматларни жорий қилиш орқали аҳоли ва тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш қўламини кенгайтириш ва хорижий инвестицияларни жалб этиш учун қулай шароит яратиш долзарб вазифа ҳисобланади. Шу мақсадда қонунчиликка тегишли ўзгарти-

риш ва қўшимчалар киритиш зарурати юзига келмоқда. Шундан келиб чиқиб, Ўзбекистонда исломий банк фаолиятини йўлга қўйишга қаратилган қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Мажлисида ушбу ҳужжат муҳокама марказида бўлди. Лойиҳа билан Солиқ ва Фуқаролик кодекслари ҳамда 8 та қонунга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилмоқда. Хусусан, қонунчиликка исломий банк, молия операциялари ва стандартлари ҳамда инвестициявий депозит тушунчаларини киритиш таклиф этилмоқда.

Қонун лойиҳасида исломий банк фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияни жорий қилиш назарда тутилди, мазкур лицензияни олиш бўйича аниқ талаблар ҳам белгиланмоқда. Шу билан бирга, исломий банк фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияга эга банклар томонидан амалга оширилаётган молия операциялари белгилан берилляпти. Халқ вакиллари фикрича, қонун лойиҳаси аънаваний молиявий хизматларга муқоабил хизматларни жорий қилиш ҳамда молиявий оммабопликни оширишга қаратилган. Мажлисида қонун лойиҳаси юзасидан бир қатор аниқлаштирувчи саволлар берилди. Қонун ташаббусдорларининг тушунтиришларидан сўнг у биринчи ўқишда қабул қилинди.

Аҳолини спортга жалб қилиш — саломатлик гарови

Қонунчилик палатасининг 19 август кунги бўлиб ўтган мажлисида Спорт вазири А. Икромовга “Аҳолининг кенг қатламлари, шу жумладан, жисмоний имконияти чекланган ва ногиронлиги бўлган шахслар орасида жисмоний тарбия ва спорт бўйича оммавий тадбирларни ташкил этиш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида” парламент сўрови юборилган эди. Унда спорт мактабларининг мослаштирувчи спорт турлари бўйича жиҳозланганлик ҳолати, жисмоний тарбия ва спорт соҳасида мутахассисларни тайёрлаш, ногиронлиги бўлган шахсларга спорт билан шўғулланиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш борасида амалга оширилган ишлар юзасидан асосланган тақдимотлар берилди.

Мажлисида депутатлар мазкур парламент сўровига юборилган жавобни кўриб чиқди. Унда келтирилишича, давлатимиз раҳбари ташаббуси билан маҳалладан бошлаб спортни оммалаштириш ва аҳолининг кенг қатламларини спортга жалб қилиш бўйича йўлга қўйилган буюк ишлар юзасидан республикада ҳақиқатда 1 миллион нафарга яқин ногиронлиги бўлган шахсларнинг 80 минг нафари 19 та спорт тури билан шўғулланиб келяпти. Маҳаллалардаги ногиронлиги бўлган шахсларни оммавий спортга, жумладан, “Беш ташаббус паралимпиадаси” спорт мусобақаларига янада кенгроқ қамраб олиш мақсадида жорий йилдан бир қатор қулайликлар яратилиб, мусобақа иштирокчиларининг ёшига бўлган чеклов бекор қилинди. Спорт турларининг сони 6 тадан 13 тага кўпайтирилди.

Оммавий спорт мусобақаларида голиб ва совриндор бўлган, худудда спорт инфратузилмаси ривожланмаган маҳаллаларга 2022 — 2024 йиллар давомида 1 369 та спорт майдончаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. 2025 йил якунига қадар жами маҳаллаларда 400 та спорт майдончаси қурилиши белгиланган.

Вазир жавобидики келтирилишича, бугунги кунда вазирилик тизимидики спорт-таълим муассасалари, Олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказлари тиббиёт жиҳозлари ва буюмлари билан таъминланган. Биргина 2025 йилнинг ўтган даврида спорт-таълим муассасалари 12 наомдаги 1 962 та тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

Олимпия ва паралимпия марказларига 2024 йилда Спорт вазирилик томонидан 7000 донга ўқувчилар спорт формаси, 2,7 млрд. сўмлик оғир атлетика спорт жиҳозлари марказлашган ҳолда етказиб берилган.

Имконияти чекланган спортчиларга зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида Олимпия ва паралимпия спорт турларига тайёрлаш марказлари пара спортчиларни ётоқхоналарнинг биринчи қаavatидан хоналар ажратиб, кириш-чиқиш жойларига пандуслар ўрнатилган.

Бугунги кунда имконияти чекланган шахсларни спортга кенг жалб этиш учун спорт-таълим муассасаларида бепул хизмат кўрсатиш йўлга қўйилиб, уларнинг адаптив турлари билан оммавий ва профессионал шўғулланиши учун имкониятлар кенгайтирилган.

Мажлисида вазирилик томонидан ногиронлиги бўлган шахсларга спорт билан шўғулланиши учун қулай шарт-шароитлар яратиш бўйича муайян ишлар амалга оширилаётгани қайд этилиб, депутатлик корпуси мазкур масала ижроси устидан доимий парламент ва депутатлик назоратини таъминлаш лозимлиги таъкидланди. Парламент сўровига жавобда кўтарилган масалалар бўйича атрафлича маълумотлар тақдим этилгани айтилиб, Спорт вазирининг жавоби маълумот учун қабул қилинди.

Ёшлар ишлари агентлигига парламент сўрови юборилди

Мажлисида Ёшлар ишлари агентлигига ёшларнинг бўш вақтидан унумли фойдаланиш ҳамда уларни касб-ҳунарга ўқитиш орқали бандлигини таъминлашга қаратилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши тўғрисида парламент сўрови юборилди. Таъкидланганидек, бугунги глобаллашув жараёнида, рақобат муҳити ва технологиялар ривожининг тезкор суръатлари ёшлардан замон талабига жавоб берадиган билим ва кўникамага эга бўлишни тақозо қилмоқда. Бу эса ёшларнинг бўш вақтини самарали ва мазмунли ўтказиш, уларни замонавий касб-ҳунарларга ўқитиш ва бандлигини таъминлаш борасидаги ишларни янада кучайтириши, мазкур йўналишларда белгиланган вазифалар ижросига алоҳида ёндашишни талаб этади.

Қонунчилик палатасининг депутатларининг сўрови оқруғларидаги учрашувлари ҳамда худудларда ўтказилган назорат-таҳлил тадбирлари давомида соҳада ҳали ўз ечимини қутаётган масалалар мавжудлиги аниқланди. Хусусан, айрим худудларда ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш мақсадида ўтказиб келинаётган “Беш ташаббус олимпиадаси”нинг маҳаллалардаги тарғиботи ҳамда қўйиб босқичлари доирасида ёшларнинг қамрови етарли даражада бўлмаётгани, маҳалла босқичлари иштирокчиларини ва голибларини моддий ва маънавий рағбатлантириш механизми белгиланмаган.

Шунингдек, ёшлар етакчилиги томонидан Ёшлар бандлиги дастурини маҳаллада амалга ошириш бўйича яратилган имкониятларнинг маҳаллалардаги ёшларга етказилишида сусткашликка йўл қўйилмаётгани, мутасадди вазирилик, идора ва ташкилотлар билан интеграция алоқалари тўлиқ йўлга қўйилгани натижасида давлат томонидан берилган имтиёзлардан ёшлар тўлақонли фойдалана олмастик ҳолатлари кузатилмоқда. “Ёшлар дастури” жамғармасига ажратилган маблағлар айрим туманларга ўз вақтида ва тўлиқ етказиб берилмаётгани ҳамда маблағларни тақсимлаш механизми тўлиқ таъминланмаётгани аниқланди.

Бундан ташқари, ўрганишлар давомида ёш фермерларга ажратилган ер майдонларининг унумдорлиги, суғорилиши ва инфратузилма мавжудлиги “Ёш фермерлар” дастури доирасида яратилган “yoshfermer.uz” платформасида кўрсатилган маълумотлардан фарқ қилиш маълум бўлган.

Оқурида келтирилган муаммолардан келиб чиқиб, парламент сўровида ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш учун ўтказилган тадбирлар, уларни касб-ҳунарга ўқитиш ва иш билан таъминлаш бўйича кўрсаткичлар, шунингдек, маҳаллий ҳокимият ва хусусий сектор билан ҳамкорлик алоқалари каби масалалар қамраб олинди. Мажлисида парламент сўровини юбориш тўғрисидаги қарор маъқулланди.

«Халқ сўзи».

